

Sekretariatet
Eva Åkesdotter Goedicke

Datum
2021-03-09

Vår beteckning
KBN/210004

Ert Datum
2021-02-04

Er beteckning
Rev/20027

Regionens revisorer

Granskning gällande implementering av barnkonventionen, inkl. uppföljning

Kultur- och bildningsnämnden vill avge följande svar på rubricerad revisionsrapport.

Kultur- och bildningsnämnden har ansvar för folkhälsoområdet och nu gällande folkhälsostrategi *En god och jämlik hälsa i hela befolkningen 2015–2020*. I strategin finns delmålet att fler ska ha kunskap om FN:s konvention om barnets rättigheter samt att det ska finnas en ökad integrering av barnperspektiv och barnrättsperspektiv för en jämlik hälsa bland barn och unga.

Revisorernas samlade bedömning är att regionstyrelsen, respektive kultur- och bildningsnämnden delvis har vidtagit åtgärder för att beakta kraven i barnkonventionen och nya lagen om barnets rättigheter, den så kallade Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

Revisorerna bedömer även att det delvis finns en ändamålsenlig styrning, men att det finns brister i återrapportering, uppföljning och kontroll samt att det finns organisatoriska oklarheter som påverkar delar av uppdraget som barnrättsuppdragets organisering och styrning samt hur erforderliga mål och handlingsplan för implementering tagits fram.

Revisionen rekommenderar regionstyrelsen och kultur- och bildningsnämnden att utifrån respektive roll och ansvar förtydliga intentionerna med det fortsatta arbetet med implementering av barnkonventionen och barnrättsperspektivet.

Rapporten tar sin utgångspunkt i ett antal frågeställningar samt ger rekommendationer som kultur- och bildningsnämnden vill avge svar på.

Datum
2021-03-09

Diarienummer
KBN/210004

Hur har barnkonventionens krav arbetats in i Region Värmlands styrande dokument och vilka mål och indikatorer finns?

I rapporten synliggörs att FN:s konvention om barnets rättigheter finns med i regionens övergripande planer och därmed att regionen ska fortsätta arbetet med att implementera konventionen i hela organisationen så att barnets rättigheter beaktas i slutprocesser och ärenden som rör barn. I detta ligger även att lyfta barn och ungas perspektiv och barnrättsperspektiv på ett tydligare sätt. Revisionen konstaterar att en ny handlingsplan inte har tagits fram ännu och att det saknas ett barnrättsperspektiv i budgetanvisningarna. Revisorerna rekommenderar att styrelse och ansvarig nämnd förtydligar intentionerna i det fortsatta implementeringsarbetet.

Kultur- och bildningsnämnden delar revisorernas uppfattning om att behov finns att förtydliga intentionerna för det fortsatta implementeringsarbetet. Kultur- och bildningsnämnden anser att detta ligger under regionstyrelsens uppdrag.

När det gäller budgetanvisningar anser kultur- och bildningsnämnden att det finns ett värde att koppla barnrättsuppdraget till regionens budgetprocess.

Det är kultur- och bildningsnämndens uppfattning att för att tidigare beslut om framtagande av ny handlingsplan i samverkan med länets aktörer ska kunna verkställas behövs en dialog samt förankring på en övergripande nivå med länets aktörer, såsom länets kommuner, Länsstyrelsen, samt de idéburna organisationerna. På så sätt skapas möjligheter för tjänstemannaorganisationen att arbeta fram handlingsplanen i bred samverkan inom hela länet.

På vilket sätt beaktas barnrättsperspektivet i den politiska beslutsprocessen?

Den samlade bedömningen är att det finns goda förutsättningar för styrelse och nämnder att beakta barnrättsperspektivet i beslutsprocesser genom exempelvis användandet av barnchecklistor. Dock kan ingen bedömning göras när det gäller systematiken i användandet av barnchecklistor. Revisionen anför att genom barnkonsekvensanalys inför beslut kan barnets rättigheter stärkas ytterligare.

Datum
2021-03-09

Diarienummer
KBN/210004

Kultur- och bildningsnämnden instämmer och vill peka på det pågående arbetet med att ta fram ett stöd för "hållbarhetssäkring" av beslut inom regionen, där barnrätt ingår, och att rutiner för när och hur barnchecklista och barnkonsekvensanalys ska användas vid beslutsfattande.

Det är således kultur- och bildningsnämndens bedömning att Region Värmland inom en snar framtid kommer att ha goda förutsättningar för att ha en systematisk användning och implementering av barnkonsekvensanalys inför beslut.

Vilka resurser och stöd finns för implementering av barnkonventionen?

Revisionens samlade bedömning är att det finns goda förutsättningar för att driva barnrättsfrågorna inom organisationen genom de resurser och den struktur som finns i form av strategier, arbetsgrupper och barnrättsombud.

Kultur- och bildningsnämnden instämmer med revisionen, men vill ta tillfället i akt att belysa den utveckling som har skett under de senaste åren. Landstinget i Värmland fick på grund av sitt utvecklade arbete inom barnrättsområdet status som modellän. I anslutning till regionbildningen 2019 fördröjdes arbetet med den nya regionövergripande handlingsplanen, men inom ramen för modellregionsuppdraget med stöd av Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en 4-dagars utbildning genomförts för att säkerställa implementering av lagen och stödja utvecklingen i Värmland. En kartläggning av barnets rättigheter har genomförts med särskilt fokus på barn med funktionsnedsättning.

För att ta barnrättsområdet vidare till nästa fas anser kultur- och bildningsnämnden att det krävs en översyn som tar avstamp i såväl Regionplanen som den kommande Värmlandsstrategin och folkhälsoplanen 2021-2029, samt de förväntningar Sveriges kommuner och regioner (SKR) har på regionen som modellregion.

Hur säkerställs att uppföljning av implementering av barnkonventionen sker?

Revisionen lyfter att enligt SKR:s modell för en framgångsrik implementering av barnkonventionen är beslut om återrapportering av barnrättsarbetet till den politiska nivån viktigt. Enligt handlingsplanen som verksamheten fortfarande arbetar efter ska uppföljning och rapportering

Datum
2021-03-09

Diarienummer
KBN/210004

ske till landstingsstyrelsens arbetsutskott som är politisk styrgrupp och folkhälso- och tandvårdsutskottet politisk referensgrupp. Revisionen synliggör att ingen justering av strukturen för uppföljning och återrapporering av handlingsplanen skett efter regionbildningen med dess nya organisation. Revisionen pekar vidare på att ansvar för det strategiska arbetet med barnrättsfrågorna idag ligger hos kultur- och bildningsnämnden.

Kultur- och bildningsnämnden hänvisar till den uppföljning av barnrättsarbetet som ingår i nämndens rapportering till regionfullmäktige. Ett förtydligande och en anpassning av såväl genomförandet som uppföljningen av barnrättsarbetet till den nya organisationens behov kommer att genomföras utifrån revisorernas rekommendation. Detta kommer också att tas med i den nya handlingsplanen.

Har de synpunkter som lämnades i förstudien från 2015 beaktats?

Under 2015 genomförde revisorerna en granskning (Barnperspektiv, förstudie REV/15022 av hur det dåvarande landstinget i Värmland arbetade med implementeringen av barnkonventionen. Slutsatserna och bedömningen i förstudien var i huvudsak att erforderliga mål och handlingsplaner för implementeringen av barnkonventionen tagits fram. Dock bedömdes återrapporeringen av måluppfyllelsen till Landstingsstyrelsen eller dess utskott kunna förbättras genom en tydligare struktur avseende återrapporering av handlingsplanens mål arbetas fram.

Kultur- och bildningsnämnden avser att förtydliga hur återrapporering av barnrättsarbetet ska ske.

Sammanfattningsvis

Kultur- och bildningsnämnden instämmer i revisionens bedömning om att för en framgångsrik implementering av barnkonventionen och barnrättsperspektivet, behövs ett tydliggörande av intentionerna med det fortsatta arbetet med implementering av barnkonventionen och barnrättsperspektivet samt vilken strategisk riktning man önskar att arbetet ska ta.

Datum
2021-03-09

Diarienummer
KBN/210004

Kultur- och bildningsnämnden anser därför att barnkonventionen och barnrättsperspektivet behöver integreras i Region Värmlands övergripande besluts- och planeringsprocesser i syfte att få till en tydligare styrning samt ett samlat, länsövergripande arbete med barnrätt där alla länets berörda aktörer är involverade. Detta är dessutom en förutsättning för att Region Värmland ska kunna fylla sitt uppdrag som modellregion för implementering av barnets rättigheter med stöd av SKR.

Framtagandet av en länsövergripande handlingsplan med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter bör i enlighet med detta ske snarast möjligt.

Kultur- och bildningsnämnden

Elisabeth Kihlström (KD)
Ordförande

Henrik Svensson
Folkhälso- och kulturdirektör